

Di biifi u Jakobosi

Wan wöutu a fesi.

Wë dee sëmbë, un haika e. Di biifi aki, nöö wan sëmbë de kai Jakobosi hën sikifi ën, nöö de si kuma a dë wan baaa u Masa Jesosi. Nöö hën an bi dë wan u dee Gaan Tjabukama u Masa Jesosi de ta kai apösutu, ma a bi dë hedima u keiki a Jelusalen. Nöö a mbei di pampia aki da dee biibima u Masa Jesosi dee paaja libi a dee kamiankamian. A konda da de taa di biibi a Masa Jesosi an dë wan soni faa dë a i hati i ta konda ku buka nöö a kaba, ma a musu dë u si a di libi fii.

Aki di biifi seti.

¹ Ku di pampia aki mi, Jakobosi, ta manda gaan odi da un dee sëmbë u dee tuwalufu lö u Isaëli dee paaja libi a dee kamiankamian u goonliba, dee tei di biibi a Masa Jesosi. Fa mi ta fan ku unu aki, nöö mi da wan u dee futuboi u Masa Gadu ku ën mii Masa Jesosi Keesitu.

Aki Jakobosi ta konda da dee sëmbë fa u de libi te soni miti de.

² Wë nöö dee sëmbë, te soni miti unu a peipei futu nöö an musu bigi da unu poi e, ma wai un musu ta wai. ³ Biga hën da Masa Gadu ta tesi unu ta luku ee woon biibi ën go dou. Nöö te bakaten nöö joo si bunu fëën nöömö, biga ee ja disa di biibi i ta biibi néen, nöö joo ko a' degihatí fii hoi go dou. ⁴ Nöö di fa joo ta hoi pasensi ta tja dee sitaafu dë,

nöö hën o puu föutu a i buta i ko wan gbelingbelin sëmbë a Gadu wojo.

⁵ Dee sëmbë o, ee wan sëmbë i si taa ja a' fusutan tjika a soni, nöö i musu begi Gadu faa da i fusutan e, nöö a o da i ën. An o tei i u hogi biga a lo' u da sëmbë bumbuu soni. ⁶ Ma nöö te joo begi, nöö i musu a' di biibi a Gadu taa a o da i di soni i ta begi ën naandë nöömö. Ma ee i ta panta kuma an sa da i ën, nöö i dë kuma sekiwata nango ta ko. Tide i biibi disi, amanjan i biibi di dë. ⁷ Nöö sö wan sëmbë ja musu a' di mëni taa ee i begi Gadu soni nöö a o da i ën. ⁸ Biga i dë ku tu hati, ja ta fika a wan kamian.

⁹ Nöö un dee pooti sëmbë dë aunu dendu dë, un musu ta wai e. Biga un bi dë möfina sëmbë, ma fa u dë aki un ko dë nëbai sëmbë a Gadu wojo.

¹⁰⁻¹¹ Söseei tu, un dee guduma musu ta wai tu, fu di un saka unu seei te wan dë a dee gudu fuunu basu möön.

Biga ee i gudu seei, i dë kuma wan folo ta jabi a mamate a hanse tee na soni, ma te di sonu jabi te sapate nöö di waiti fëen kaba kaa. Te wan pisi a puu kai a goon, a pondi. Nöö sö ta pasa ku dee guduma dee ta dë a gudu baka. De ta mbei möiti ta booko hedi ta wooko, tee wan pisi de dëdë go fiaa. Ja jei soni u de möön.

¹² Haika e, dee sëmbë. Ee wan sëmbë nöoutu ko miti i a di biibi ma nöö i tai hati te di nöoutu dë ko pasa, nöö di sëmbë dë i naki gaan kólöku e. ¹³ Biga Masa Gadu abi wan paima nëën kondë faa da i, hën da di libi u teego di a paamusi dee sëmbë dee lobi ën.

Ma nöö ee wan sëmbë hati fii ta manda i fii du hogi, nöö ja musu taa Masa Gadu hën manda i e.

Biga leti kumafa Masa Gadu seei an ta pakisei faa du hogi, nöö söseei an o manda i fii du hogi tu. ¹⁴ Ma te i si wan soni ta manda i fii du hogi, nöö i musu sabi taa dee taku hangi dee dë leti a i hati dë, de wë ta hai i fii du di hogi e. ¹⁵ Nöö di taku hangi dë, te a göö ko bigi kaa nöö a ko toon hogi du, nöö hogi du hën ta tja dëdë. „Biga hën ta paati sëmbë ku Gadu.“

¹⁶ Wë nöö dee lobi sëmbë u mi dë, na mbei sëmbë ganjan unu e. ¹⁷ Fa hii soni ta ko a u a di goonliba aki, nöö dee bumbuu wan dee ta tja heepi ko, nöö de nöö Masa Gadu ta manda da u. Hën wë mbei di sonu ku di libawojo ku dee teeja tuu dee ta tja limbo ko. Ma hii fa dee soni dë ta tooka nango ta ko, ma hënsseei an ta tooka möönsö. Fa i si a sai dë, nöö sö a ta dë nöömö. „Hën mbei ja musu pena mëni ën a hogi du, biga di bumbuu fasi fëen an ta tooka möönsö.“

¹⁸ Nöö Gadu abi bunuhati fuu tuu e, dee sëmbë. Biga a bi abi di pakisei nöömö faa heepi u ko sëmbë fëen, fuu feni wan njunjun libi. Nöö hën a manda di buka fëen ko da u di ta lei u soni gbelin kumafa a dë a Gadu. Nöö fa u ko sëmbë fëen aki, hën mbei fa u dë aki u ko dë a fesi u hii dee soni dee a mbei.

Aki Jakobosi taki da de taa de an musu haika di Buka nöö,

ma de musu du fa a taki tu.

¹⁹ Nöö wan soni un musu sabi, dee lobi sëmbë u mi dë. Hën da wan musu hesi u taki soni tumisi e, ma un musu hesi u jei soni. Söseei hati fuunu an musu lo' u boonu hesi tu. ²⁰ Biga di hatiboonu u wan libisëmbë an ta heepi i fii libi di leti libi di Gadu kë e.

21 Nöö ee un kë libi kumafa Gadu kë, nöö un musu disa hii dee peipei fanafiti libi. Un musu kaba ku dee hogihatí libi u di ten u dë aki, nöö un bia ko a' sakafasi ta mëni di Wöoutu u Masa Gadu di a bi paandi aunu hati. Biga di Wöoutu fëen abi kaakiti tjika u puu unu a hii dee lö hogilibi dë.

22 Nöö un haika, dee sëmbë, wan mbei hati funu ganjan unu. Wan musu ta haika Gadu Wöoutu nöö a kaba e, ma un musu ta du dee soni dee di Wöoutu ta manda u fuu du. **23** Biga ee wan sëmbë i ta haika Gadu Wöoutu nöö ma ja ta du dee soni a ta taki da i fii du, nöö i dë leti kuma wan sëmbë di luku ën fesi a sipei te a kaba hën a hopo go fëen. **24** Nöö fa a go dë, hën a fëekëtë fiaa fa ën fesi bi dë.

25 Ma ee wan sëmbë i ta jei di Wöoutu nöö i toona ta pakisei dee soni i jei dë nöömö te nöö i hopo go du kumafa i jei ën dë, nöö dee soni i ta du dë tuu o tja i a bunu liba. Biga dee wöoutu u Masa Gadu dë gbelingbelin söndö föoutu, nöö de ta puu u a hogilibi basu fuu feni böö.

26 Nöö ee wan sëmbë i taa i ta dini Gadu, ma ja sa hoi i buka fu ja taki soni di an fiti, nöö di sëmbë dë, ganjan i ta ganjan i seei e. Na Gadu i ta dini. Sösö i ta du. **27** Biga di leti fasi fii dini Gadu u Tata, nöö hën da disi: i musu ta heepi dee sëmbë dee dë fanöodu fii heepi, kuma dee mii dee na a' gaan sëmbë u sölugu de, ku dee mujëë manu dëdë disa de. Nöö i musu hoi i seei fu ja mökisi ku dee soni u di goonliba aki de na bunu a Gadu wojo. Nöö ee i libi sö, hën da i ta dini Gadu a wan gbelingbelin fasi e, dee sëmbë.

Aki Jakobosi ta bai de taa de an musu hei sëmbë möön sëmbë.

¹ Wë dee sëmbë o, un haika e. Unu da biibima u Masa Jesosi Keesitu, di gaan nëbai Masa u mundu. Nöö wan musu hei wan sëmbë möön wan. ² Biga ee tu sëmbë ko a di keiki fuunu, nöö hën wan u de bisi fiafia koosu buta goutu andelu a finga nöö di otowan bisi tënëtënë koosu, ³ nöö hën un fan ku di guduma ku lesipeki taa: “Mati luku, go sindo a di möön hei kamian ala,” nöö hën un taki da di pootima taa: “Womi, ko sindo leti a mi fesi a goon aki,” ⁴ nöö andi un du dë? Nëen da un hei wan sëmbë möön wan fu di a dë guduma nö? Nöö hën da pakisei fuunu an bunu, kwetikweti. ⁵ Nöö na sö Masa Gadu hën a ta libi e! Biga hën ta tei dee pootima u di goonliba aki u de musu ko biibi a Masa Jesosi Keesitu, fu de feni dee gaan waiti gudu nëen köndë dee a bi paamusi dee sëmbë dee lobi èn. ⁶ Ma unu, wan ta libi sö e. Un ta da dee pootima sen.

Dee sëmbë o, un pakisei di soni bunu e! Dee guduma un ta hei dë, na de da dee sëmbë ta ganjan unu njan ta tja go a kuutu nö? ⁷ Nöö deseei wë ta kosi Masa Jesosi ta poi di bumbuu në fëën di unu ta tja taa un dë sëmbë fëën. Nöö fa un ta hei sö wan sëmbë, hën da un ta du bunu nö? Na seei.

⁸ Ma te i ta hoi di gaan bumbuu wëti dë taa i ta lobi sëmbë kumafa i lobi i seei, nöö hën da i ta du bunu. Biga sö a dë a Gadu Buku. ⁹ Ma ee i ta luku taa di ala hei nöö di otowan möfina, nöö na Gadu soni i ta du möön e. Hën da i ta libi hogi ta booko Gadu wëti.

¹⁰ Wë nöö, dee sëmbë, wan musu hoi dee wëti u Gadu hafuhafu e, ma un musu hoi de tuu ku telu.

Biga ee wan sëmbë i ta poi ee wan kodo seei, nöö hën da i pasa Gadu buka kaa. ¹¹ Biga di wan seei Gadu di taa ja musu tei oto sëmbë mujëë, ja musu tei oto sëmbë manu, hënseei taa ja musu kii sëmbë. Wë nöö ee ja tei oto sëmbë mujëë, ja tei oto sëmbë manu, ma i kii sëmbë, nöö hën da i booko Gadu wëti kaa e.

¹² Hën mbei hiniwan soni di joo taki ku hiniwan soni di joo du, nöö i musu dë ku di mëni nöömö taa wan daka Masa Gadu o kuutu i a de. Biga te a dou di juu, nöö a o luku ee u bi ta hoi dee wëti dee a bi da u fu puu u a wogi du basu buta ko fii. ¹³ Nöö fa a o kuutu u dë, nöö ee wan sëmbë ja bi a' tjalihati u sëmbë nöö söseei Gadu an o a' tjalihati fii tu. Ma ee i bi ta a' tjalihati u sëmbë, nöö ja o fëëë te Gadu o kuutu i. Biga a o a' tjalihati fii baka.

Aki Jakobosi ta lei de taa di biibi a Gadu ku buka nöö

aan heepi.

¹⁴ Wë nöö dee sëmbë, ee wan sëmbë i taa i a' biibi a Gadu ma ja ta libi a di fasi, nöö di biibi fii dë o heepi i nö? A sa puu i a didibi faja nö? Nönö, an sa puu i e. ¹⁵ Biga ee wan oto biibima kuma i ko a i, hën a taa aan koosu faa bisi ee nasö aan soni u njan, ¹⁶ nöö hën i taki dëén taa: "Masa Gadu musu dë ku i e, mati. Go këndë faja nöö i njan be bëë fii fuu," ma fa i taki dë seei ja dëén wan wojo soni, nöö hën da i heepi en nö? Nönö. ¹⁷ Söseei ee wan sëmbë taa a ta biibi a Gadu ma an ta libi a di fasi u sëmbë sa si taa a ta biibi, nöö di biibi dë, a dë wan sösö biibi dëén. Aan heepi.

¹⁸ A kandë fa mi ta taki aki, sëmbë dë a unu dendu dë di o sa kë fia ku mi taa: "Wë i sabi nö? I,

i ta hoi Gadu wëti ta du soni kumafa Gadu kë, ma mi, ma dë sö. Mii ta biibi a mi hati nöö a kaba.”

Ma nöö ee wan sëmbë taki sö da mi, nöö i sabi fa mi o piki ën nö? Mi o piki ën taa: “Wë, i sabi nö? Fa mi dë aki, ee sëmbë luku mi libi te de kaba nöö de o si taa mi ta libi a di fasi. Mi ta biibi a Gadu tuu. Ma, fa ii sai dë, ee de luku libi fii te de kaba, nöö de o si taa ja ta libi a di fa. Nöö unfa de o du sabi taa i ta biibi a Gadu?”

¹⁹ Wë nöö söseei kandë i taa i ta biibi taa Masa Gadu hën wanwan nöö da di Gadu u mundu fuu begi, oto gadu an dë möönsö. Wë nöö fa i taki dë nöö a bunu, ma di dë seei an tjika e. Biga dee didibi seei ta biibi sö tu, hën mbei de ta dëdë ku panta sö.

²⁰ Un dee wisiwasima dë, unfa mi sa du te nöö un ko fusutan taa ee i taa i' a' biibi a Gadu ma ja ta libi a di fa, nöö di biibi fii dë wan sösö soni, aan heepi da i. ²¹ Biga luku di fesiten sëmbë fuu de kai Abahamu. Fa a bi sai dë, di libi a bi libi, kumafa di biibi feën bi dë a Gadu, hën wë mbei a ko dë wan bumbuu sëmbë a Gadu wojo e. Wë biga a bi tei di wan kodo womi mii feën tö di a bi abi tja go faa tjuma da Gadu kumafa a mandëen. ²² Ja si nö? Sö Abahamu bi ta biibi Gadu tjika. Fa Gadu ko fan ku ën dë, hën a piki. Nöö hën a go u go du di soni Gadu taki dëen. Nöö fa a du dë, nöö di biibi feën ko dë wan gbelingbelin biibi awaa.

²³ Nöö sö i si a pasa kumafa de sikifi ën a di Buku u Gadu taa fu di Abahamu biibi Gadu, hën mbei a ko wan bumbuu sëmbë a Gadu wojo. Nöö hën de kai ën Gadu mati. ²⁴ Nöö sö u si taa di libi di wan sëmbë ta libi kumafa Gadu kë, hën ta buta i i ko dë söndö föytu a Gadu wojo e, dee sëmbë. Na te i ta biibi ku buka wanwan.

25 Nöö söseei a bi pasa ku di jajo mujëe de ta kai Lakabu. A bi ta dë a di köndë de kai Jelikou „ma a bi ta fëëe Gadu“. Nöö hën a tjubi dee sëmbë u Masa Gadu nëen wosu, dee bi ko luku di köndë a wan tjubi fasi, hën a lei de oto pasi u de musu toona go. Nöö fu di a bi libi a sö wan fasi, nöö hën mbei a ko dë wan bumbuu sëmbë a Gadu wojo e.

26 Biga leti kumafa u sabi taa wan sinkii söndö akaa aan libi, nöö söseei biibi ku buka söndö du aan wan wojo heepi tu.

3

Aki Jakobosi ta lei fa sëmbë buka hogi tjika.

1 Wë nöö mi kë fan ku un dee sëmbë ta suku fuun ko leima a dee soni u Gadu. Mi taki e, un musu mëniunu seei o. Biga fa un ta lei sëmbë soni u Gadu dë, nöö ee wan sëmbë ja ta libi a di fasi i ta lei dë, nöö Gadu o sitaafu i möön dee otowan tuu.

2 Nöö fa u ta taki aki, nöö hii u tuu ta mbei föoutu ta misi Gadu. „Nöö fa woon ta fan ta lei sëmbë dë, nöö un musu köni ku dee soni un ta taki ku unu buka e.“ Biga sëmbë buka hogi. A taanga u tii. Ma ee i ta biinga ku én te i ko ta tii én tololo, nöö dee oto kamian fii sinkii o dë sösö soni da i fii tii. Biga di sëmbë di an ta taki sösö ku én buku, nöö hën dë söndö föoutu.

3 Nöö sëmbë buka piki, hën sinkii bigi, ma luku dee gaangaan hasi. I ta buta wan piki tii sö a de buka, nöö ku én i ta tii én tja go ka i kë. Di tii piki, di hasi bigi, ma tökuseei di tii dë hën ta tja di hasi.

4 Söseei wan gaan sipi, aluwasi fa a bigi ku aluwasi fa di ventu di ta tuusi én ta a' kaakiti tu, ma wan piki pada nöö ta tii én ta tjëen go ka di sëmbë abi én kë faa go.

⁵ Nöö söseei sëmbë buka dë tu e, dee sëmbë. A dë wan piki soni a u sinkii, ma a ta du gaan wooko ta taki gaangaan soni. ⁶ Leti kumafa wan piki faja sa tjuma wan gaan matu, nöö sö di buka fuu sa du gaan hogi e. Biga hii dee hogi u goonliba aki tuu, a sëmbë buka de ta kumutu ta paaja ta kaba hii libi fuu a sösö. Biga di didibi seei, hën ta buta sëmbë u de ta suti faja a soni ku de buka.

⁷ Nöö hii dee libi soni u di goonliba aki dë a libisëmbë basu kaa, de sa tii de kumafa de kë: mbeti, ku fou, ku sindeki, ku dee soni ta libi a wata tuu. ⁸ Ma na wan sëmbë dë tjika u tii ën seei te nöö an mbei föuntu ta taki sösö soni ku ën buka e. Biga hiniwanten sëmbë buka ta dë kabakaba ku bita u poi sëmbë libi kaba a sösö. ⁹ Ku ën u ta gafa Masa Gadu u Tata, nöö ku ën seei u toona ta siba libisëmbë di Gadu bi mbei faa dë kuma ën seei. ¹⁰ Bunu ku hogi tuu ta kumutu a di wan seei buka. Nönö, dee sëmbë, di dë an fiti sö e. Na sö di mundu mbei. ¹¹ Biga suti wata ku bita wata an ta kumutu a di wan seei baaku. ¹² Nöö manjan an sa pai apeesina, kökönötö an sa pai awaa. Söseei tu, di peti di ta puu suti wata an sa puu bita wata möön.

Aki ta taki u tu peifusutan.

¹³ Wë un haika e, dee sëmbë. Ee wan sëmbë dë a unu mindi dë, nöö hën a mëni taa a a' bumbuu pakisei ku fusutan, nöö a musu dë u si a di libi fëën e. Sëmbë musu si dee bumbuu du fëën de a ta du, ku sakafasi ku fusutan. ¹⁴ Ma ee i ta haunda otowan ta suku bunu fii wanwan, ja a' toobi ku di otowan fii möönsö, nöö an bunu e. Nöö ee sö i ta libi, nöö ja musu ta waka ta mindi soni ta njan buka taa i abi fusutan. ¹⁵ Biga di lö fusutan

dë na a Gadu a ta kumutu e, ma goonliba fusutan di dë. Didibi fusutan seei a dë, nöö di Akaa u Masa Gadu an dë a dendu seei. ¹⁶ Biga ka sëmbë ta haun ku deseei ta suku bunu u de wanwan, nöö naandë buuja ku hii pei hogilibi dë.

¹⁷ Ma di sëmbë di Gadu da fusutan, nöö a o dë u si nëen libi e. Biga hati fëen o dë limbolimbo, nöö a o ta libi fiifii ku sëmbë. A o ta lesipeki sëmbë. An o a' taangajesi. A o ta a' tjalihatì u sëmbë. Hiniwanten a o ta mbei möiti faa heepi sëmbë a soni. An o ta luku taa wan sëmbë hei möön di otowan. An o ta ganjan sëmbë a soni tu. Sö dee sëmbë o libi e, dee abi di fusutan u Gadu.

¹⁸ Nöö dee sëmbë dee lo' u libi fiifii ku sëmbë ta heepi otowan u de libi fiifii ku de na de tu, nöö dee lö sëmbë dë o ta tja di bunu libi u Gadu ko a sëmbë dendu te a hia e.

4

Aki Jakobosi ta lei de taa de musu saka deseei a Gadu basu.

¹ Wë dee sëmbë o, faandi mbei un lo' u kisi toobi ku unu seei sö? Na dee taku pakisei fuunu hati ta manda unu fuun libi dee lö libi dë nö? ² Biga dee soni un ta kë wan ta feni de, nöö hën mbei hati fuunu ta boonu ku unu seei tee un ta mëni fuun kii otowan. Un ta haun ta biingga fuun musu abi wan soni, ma wan ta feni ën möönsö. Nöö hën un ta buja ta feti ta du soni ku unu na unu. Ma di soni mbei wan ta feni ën, hën da fu di wan ta begi Gadu faa da i ën. ³ Nöö ee un ta begi ën wan soni seei, ma wan ta feni ën, fu di wan ta begi kumafa a fiti tu. Biga te un ta begi nöö un ta suku soni fuunu seei musu kisi piizii, nöö a kaba.

⁴ Dee sëmbë o, un dë leti kuma wan mujëë di disa di manu fëën go ta lobi oto womi. Biga un disa Masa Gadu, nöö hën un go ta lobi dee soni u di goonliba aki dee Gadu an lobi. Wë nöö ee wan sëmbë i ta lobi dee soni dë, nöö ja sabi taa i ku Gadu dë felantima nö?

⁵ Wë unfa un mëni? Un ninga taa u sösö de bi sikifi a di Buku u Gadu taa:
Di Akaa u Masa Gadu di a buta a u hati aki,
a ta haun o.

Biga an kë oto soni musu ko a u hati möönsö.
Ma a ta biinga ku u
fuu musu dë fëën wanwan vö.

⁶ „Sö Masa Gadu a' toobi ku u tjika e, dee sëmbë,“
hën mbei a ta heepi u ku ën bunuhati. Nöö di heepi
a ta heepi aki, a taanga möön dee taku mëni fiu
hati e.

Wan sabi fa a sikifi a Gadu Buku nö? A taa:
Gadu ta saka dee sëmbë dee a' gaan fasi,
ma dee sëmbë dee ta saka deseei dëën
nöö de a ta heepi ku ën bunuhati.

⁷ Nöö hën mbei un musu sakaunu seei a di tii u
Gadu basu. Un musu feti ku di didibi fu an ko a i
hati, nöö a o kule go disa i. ⁸ Pusa go a Gadu e, nöö
Gadu seei o pusa ko a i tu.

Un dee sëmbë dee dë ku tu hati, un disa dee
hogilibi fuunu e. Un puu dee taku pakisei a unu
hati. ⁹ Dee hogi du un bi ta du musu ta hati unu
e. Wan musu go sai dë ta lafu, ma un musu ta kai
wolo da dee hogi libi fuunu. Wan musu dë ta wai,
ma këë fuun musu ta këë. ¹⁰ Un sakaunu seei da
Masa Gadu e, dee sëmbë, be a hopo unu.

*Aki Jakobosi ta taki da de taa de an musu ta kosi
otowan ta kuutu soni u de.*

11 Nöö dee sëmbë u mi o, fa un ta kosiunu seei ta guunjanunu naunu abaka dë, nöö un musu disa e. Biga te i ta kosi di otowan fii ta si hogi pisi fëen hiniwan juu, nöö hën da i ta sösö di wëti u Masa Gadu seeitaa an bunu. „Biga Gadu bi da u di wëti taa u musu lobi di otowan fuu.“ Wë nöö dee wëti u Gadu, na wan sëmbë sa taki ee de bunu ee de an bunu, ma i musu piki de nöö.

12 Wë biga Masa Gadu hën nöö ta buta dee wëti, nöö hën nöö sa kuutu soni fuu paati adjabëë ku leti da u. Hën nöö sa buta u a sitaafu u dee hogi du fuu, nöö hënseei nöö sa puu u a sitaafu tu. Wë nöö ambë da ju fii ko dë ta kuutu soni u di otowan fii?

*Aki Jakobosi ta bai de fu de mëni Gadu a dee soni
de ta du.*

13 Wë un dee sëmbë dee ta fan dee lö fan aki taa: “Amanjan woo go a sö wan köndë, nöö woo go tan dë wan jaa ta wooko ta bai soni ta sei, nöö woo feni wan gaan hia möni,” **14** nöö un sootu fan un ta fan dë? Un sabi ee amanjan woon dë ku libi nö? Naa unfa un ta pakisei u di libi fuunu? Biga di libi fuu dë kuma wan sumuku fii si pala sö, nöö ja si en möön.

15 Nöö ka fuun fan a di fasi dë, nöö un musu taa: “Ee Gadu kë, nöö sö wan soni mi o du.” **16** Wan si ö? Di gaan fasi un abi, hën ta mbei un ta njan buka ta konda sömëni soni a buka. Nöö dee lö pei fan dë an bunu.

17 Wë nöö sö e, dee sëmbë. Ee wan sëmbë i sabi unfa fii libi bunu ma ja ta libi sö, nöö hën da i du hogi kaa.

5*Aki Jakobosi ta bai dee**guduma möön.*

¹ Un dee guduma, un musu bai këë taa un kaba a sösö awaa. Biga di sitaafu juu fuunu ta ko e. ² Dee gudu fuunu kaba a sösö. Kopikopi njan dee koosu fuunu tuu fiaa. ³ Di möni fuunu seei an dë wan wojo soni möön, un butëen dë te a poi. Nöö di poi fëen dë, hën o kuutu unu taa wan bi wooko bunu ku ën.

Nöö fa di gudu fuunu kaba a sösö dë, nöö sö unu seei kaba a sösö tu e. Biga di giii hati fuunu dë mbei un kisi wan sitaafu kuma te faja ta tjuma i.

Nöö fa un lai dee gudu fuunu a wosu dë, dee sëmbë, wan sabi taa di goonliba aki o kaba djunsu nö? ⁴ Dee sëmbë bi wooko da unu seei un njan dee möni u de tuu fiaa, nöö awaa di këë u de dou a Masa Gadu jesi awaa. Di sëmbë di abi taki a hii mundu liba jei.

⁵ Fa un sai dë, un bi ta libi kumafa un kë a di goonliba aki e. Un bi ta njan ta bebe fuunu, nöö un ko fatu kuma wan fatu kau di de ta kijja ta seeka, fu te juu dou de tjëen go kii. ⁶ Biga dee bumbuu sëmbë u di kondë seei un bi ta buta u de musu kii puu, nöö de an bi mbei möiti möönsö fu de puu deseei a unu maun. „Nöö fa u dë aki nöö Gadu seepi o seeka unu awaa e. Söö.„

Aki Jakobosi ta fan ku dee biibima u de tai hati.

⁷ Ma nöö un dee biibima dë, un musu tai hati futefa Masa Jesosi ko puu unu a dee sitaafu fuunu basu e. Wan si fa dee sëmbë ta paandi goon ta hoi pasensi nö? Te de paandi goon te de kaba, nöö de

ta tai hati ta luku di tjuba faa kai nasi di alisi, te juu dou a göö ko lepi u de koti. ⁸ Nöö söseei un musu dë tu e. Wan musu lasi hati, ma un musu ta hoi dou, biga abiti möön Masa Jesosi o toona ko.

⁹ Nöö hën mbei wan musu dë ta kai unu seei né ta guunjan unu na unu e. Ee un du sö nöö woon kisi gaan sitaafu, biga fa mi taki aki, di Gaan Kuutuma seei dë leti a dööbuka kaa ta ko.

¹⁰ Dee sëmbë u mi o, un luku dee fesiten tjabukama dee Gadu bi manda, kumafa de bi ta tai hati ta tja sitaafu, be unu seei ta djeesi de a dee sitaafu ta miti unu tu. ¹¹ Dee sëmbë dë bi tai hati go dou, nöö hën u taa de naki kölöku. Masa Gadu tja de a bunu liba.

Nöö un luku di sëmbë de kai Jopu tu, fa a bi hoi degihati a dee soni dee bi miti ën dë. An bi disa Masa Gadu möönsö. Nöö baka fëen, hën Gadu toona dëén soni te a hia pasa maaka. Biga Gadu abi tjalihati u sëmbë e.

Aki Jakobosi ta lei de peipei soni u de musu du.

¹² Wë nöö dee sëmbë, wan soni mi kë un musu sabi, hën da wan musu tei soni ta soi nëën liba e. Na dee soni u goonliba aki, na dee soni u liba ala, na wan sootu soni seei un musu ta tei ta soi nëën liba möönsö. Ma te un taki aai, a musu tan aai. Te un taa nönö, a musu tan nönö fu Masa Gadu an musu sitaafu unu.

¹³ Nöö ee wan sëmbë fuunu dë ku fuka, nöö be a begi Masa Gadu e. Ee wan sëmbë hati dë ku wai, nöö be a ta kanda ta gafa Gadu.

¹⁴ Ee wan sëmbë dë a unu mindi sikisiki nöö be a kai dee tiima u keiki e, be de ko nëën ko begi dëén nöö de lobi fatu nëën sinkii a Masa në. ¹⁵ Nöö fa de o begi ku biibi dë, nöö di sikima o ko bunu. Biga

Gadu o hopo ën. Nöö ee a bi du hogi, nöö Gadu o puu ën a bëë.

¹⁶ Hën mbei mi taki da unu taa un musu fan ku unu seei ta konda dee hogi dee un ta du ku unu na unu, nöö un ta begi da unu seei. Nöö Gadu o kula unu. Biga te wan sëmbë ta libi bunu kumafa Gadu kë, nöö di begi fëën a ta begi Masa Gadu nöö a ta wooko gaan wooko e.

¹⁷ Wë biga luku di fesiten tjabukama u Gadu de kai Elia. A bi dë wan libisëmbë leti kuma u tu. Ma nöö hën a begi wan begi u tjuba an musu kai. Hën a tan dii jaa ku sikisi liba longi, tjuba seei an kai möönsö. ¹⁸ Nöö hën a baka fëën hën a toona begi u tjuba musu kai, nöö hën tjuba toona kai a goonliba, hii soni toona nasi baka. „Hën mbei mi taki da unu taa un musu ta begi e, dee sëmbë.„

¹⁹ Wë dee sëmbë u mi o, ee wan fuunu bi ta waka a di tuutuu lei u Gadu baka te nöö hën a disa go ta libi takulibi, nöö hën wan otowan go tei ën toona tja ko da Gadu baka, ²⁰ nöö di sëmbë di heepi ën dë musu sabi taa a puu wan sëmbë a di sitaafu u didibi faja e, di a bi o kisi. Biga a heepi ën u Gadu an musu hoi dee hogilibi fëën a bëë möön.

Da sö a dë e, dee sëmbë.

„Wë nöö mi o tapa di biifi aki. Jakobosi ta manda gaan odi da unu. A tan sö.„

Gadu Buku

New Testament in Saramaccan (NS:srm:Saramaccan)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Saramaccan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Saramaccan

srm

Suriname

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Saramaccan

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

34d0907e-4b31-5f4f-b863-1c52b958344e